



Lapinlahden kunta
Ympäristölautakunta
kirjaamo@lapinlahti.fi

Lausuntopyyntö 5.2.2024

Lausunto Neste Markkinointi Oy:n ympäristölupahakemuksesta koskien Neste Truck Lapinlahti -jakeluasemaa

Neste Markkinointi Oy hakee 10 vuoden määräaikaista ympäristölupaa olemassa olevan Neste Truck Lapinlahti jakeluaseman toiminnan jatkamiseksi. Asemalle on myönnetty määräaikainen ympäristölupa 16.4.2014, joka on voimassa 31.12.2024 saakka. Lupahakemuksessa esitetään toiminnan jatkamista nykyrakentein.

Neste Truck Lapinlahti -polttonesteiden jakeluasema sijaitsee Lapinlahden kunnassa, Matin ja Liisan Asema Oy:n liikenneaseman yhteydessä Ollikkalan kylässä osoitteessa Kuopiontie 210, Lapinlahti. Neste Markkinointi Oy on harjoittanut polttonesteiden jakelutoimintaa kyseisellä paikalla vuodesta 1992. Miehitämättömältä Neste Truck -asemalta myydään polttonestettä 24 h vuorokaudessa. Asema on raskaiden ja muiden hyötyajoneuvojen tankkauspiste.

Jakeluasemalla on mittarikenttä jakelumittareineen ja katoksineen, täyttöpaikka sekä neljä maanalaisista kaksoisvaippasäiliötä: kaksi 26 m³ säiliötä dieselille, yksi 10 m³ säiliö moottoripolttoöljylle sekä yksi 10 m³ säiliö urealle (Adblue). Polttonesteiden kokonaisvarastointimäärä on 62 m³.

Kiinteistöllä on harjoitettu polttonesteen jakelutoimintaa raskaan liikenteen jakeluasemalla vuodesta 1992 alkaen. Asemarakenteita on uusittu 2003 tekemällä ns. KTM-muutostyöt, jolloin jakeluaseman sijaintia muutettiin ja parannettiin säiliöalueen sekä yhdistetyn jakelualueen/täyttöpaikan suojaustekniikkaa. Toimintaa on harjoitettu rakentamisajankohtana ja aseman muutostöiden aikana voimassa olleiden säädösten mukaisesti kuitenkin niin, että aseman rakenteet on sijoitettu HDPE-kalvosta tehtyyn allastukseen. Adblue-säiliö on alueelle lisätty 2010. Moottoripolttoainesäiliö on tarkastettu vuonna 2019 ja dieselsäiliöt vuonna 2023.

Pohjois-Savon ELY-keskus lausuu asiasta seuraavaa:

Lupahakemuksen mukainen toiminta sijoittuu 1E -luokan Haminämäki-Humpin pohjavesialueen (0840202) pohjaveden muodostumisalueelle. Pohjavesialueella sijaitsee Haminämäen vedenottamo. Vedenottamalla

8.4.2024

on voimassa oleva suoja-aluepäätös vuodelta 1987. Jakeluasema sijoittuu vedenottamon suoja-aluepäätöksen kaukosuojavyöhykkeelle. Vedenottamosta on lupa ottaa pohjavettä maksimissaan keskimäärin 2000 m³/vrk, keskimääräinen vedenotto on ollut viime vuosina noin 500 m³/vrk.

Pohjavesialueella on tehty useita pohjavesitutkimuksia, joista viimeisin laaja tutkimus on vuonna 2017 valmistunut Haminämäki-Humpin pohjavesialueen rakennetutkimus ja pohjavesien virtausmallinnus. Lupahakemuksessa on lisäksi esitetty toiminta-alueen maaperän ja pohjaveden nykytilaselvitys.

Edellä mainitun rakennetutkimuksen ja pohjaveden virtausmallinnuksen perusteella ELY-keskus on vuonna 2018 uudelleen luokitellut ja rajannut Haminämäki-Humpin pohjavesialueen.

Olemassa olevan tutkimustiedon perusteella pohjaveden päävirtaussuunta on etelästä pohjoiseen. Pohjavesialueen virtauskuva ei ole yksiselitteinen, mutta tutkimustiedon perusteella voidaan todeta, ettei jakeluasema-alueen ja vedenottamon välissä ole pohjavettä pidättäviä maakerroksia tai kalliokynnyksiä. Pohjavesi virtaa jakeluasema-alueelta kohti vedenottamoita.

Toiminnan pohjavesivaikutuksia on seurattu voimassa olevan ympäristöluvan mukaisesti. Pohjavedenlaadun seurannassa on todettu yksittäisiä haitta-ainepitoisuuksia pohjavedestä. Lisäksi toiminnan vaikutuksia on seurattu jakeluasema-alueen hulevesikaivosta. Hulevesikaivosta otetuissa näytteissä esiintyy öljyhiilivetyjä sekä VOC-yhdisteitä.

ELY-keskus toteaa, että ympäristönsuojelulaki ei sinänsä sisällä kieltoa sijoittaa polttonesteiden jakeluasemaa tärkeälle pohjavesialueelle. ELY-keskus pitää kuitenkin nykyistä jakeluaseman sijaintipaikkaa yleisesti ottaen ongelmallisena pohjavesien suojelun näkökulmasta. Ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavan toiminnan sijoituspaikan soveltuvuutta arvioitaessa tulee YSL 11 §:n mukaan ottaa huomioon muun muassa vaikutusalueen herkkyys ympäristön pilaantumiselle. Vaikutusalueen herkkyyteen liittyvinä seikkoina otetaan huomioon esimerkiksi alueen maaperään, kasvillisuuteen ja pohjavesiolosuhteisiin liittyvät ominaispiirteet. Ympäristöluvan myöntämisen edellytyksiä koskevassa YSL 49 §:ssä on tarkemmin säädetty myös sijaintiin liittyvistä tekijöistä.

Ympäristönsuojelulain (527/2014, YSL) 17 §:n (pohjaveden pilaamiskielto) mukaan ainetta tai energiaa ei saa panna tai johtaa sellaiseen paikkaan tai käsitellä siten, että tärkeällä tai muulla vedenhankintaan soveltuvalla pohjavesialueella pohjavesi voi käydä terveydelle vaaralliseksi tai sen laatu voi muutoin olennaisesti huonontua, tai toisen kiinteistöllä oleva pohjavesi voi käydä terveydelle vaaralliseksi tai kelpaamattomaksi tarkoitukseen, johon sitä muutoin voitaisiin käyttää taikka toimenpide vaikuttamalla pohjaveden laatuun muutoin voi loukata yleistä tai toisen yksityistä etua.

8.4.2024

ELY-keskuksen näkemyksen mukaan jakeluaseman toiminnasta aiheutuvaa pohjaveden pilaantumisen vaaraa ei näissä oloissa ja hakemuksessa esitetyillä suojausratkaisuilla ole mahdollista ehkäistä niin, ettei toiminnasta ennalta arvioiden aiheutuisi YSL 17 §:ssä tarkoitettua pohjaveden pilaamiskiellon vastaista seurausta.

YSL 49 §:n 4 kohdan mukaan luvan myöntämisen edellytyksiä ei ole, mikäli toiminta saattaa aiheuttaa erityisten luonnonolosuhteiden huonontumista taikka vedenhankinnan tai yleiseltä kannalta tärkeän muun käyttömahdollisuuden vaarantumista toiminnan vaikutusalueella.

ELY-keskus toteaa näkemyksensä, että koska toiminta aiheuttaa pohjaveden suojaustoimenpiteistä huolimatta riskin pohjavesialueen pohjaveden laadun heikkenemiselle ja alueen vedenhankinnalle, ei lupahakemuksen mukainen toiminta täytä luvan myöntämisen edellytyksiä. Lisäksi ELY-keskus toteaa, että jakeluaseman alueen hulevesien hallinnasta esitettyä selvitystä voidaan pitää puutteellisena. Pohjavesialueen rajausten muututtua jakeluaseman alueen hulevedet purkautuvat pohjavesialueen muodostumisalueelle avo-ojaan. Pohjaveden pilaantumisen riskin kannalta myös hulevesien hallinta on keskeinen kysymys. Ympäristöluvan myöntämisen edellytyksiä ei kuitenkaan ELY-keskuksen näkemyksen mukaan tässä tapauksessa olisi olemassa, vaikka hulevedet saataisiin johdettua riskittä pohjavesialueen ulkopuolelle.

Edellä mainituin perustein ELY-keskus katsoo, että ympäristölupaa ei tule toiminnalle myöntää.

Tämä asiakirja on hyväksytty viraston sähköisessä asianhallintajärjestelmässä. Asian on esitellyt Hydrogeologi Jussi Aalto ja ratkaissut Johtava ympäristönsuojelun asiantuntija Jorma Lappalainen.

Tämä asiakirja POSELY/537/2024 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument POSELY/537/2024 har godkänts elektroniskt

Esittelijä Aalto Jussi 08.04.2024 13:13

Ratkaisija Lappalainen Jorma 08.04.2024 13:14